

De nieuwe Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR) voor stichtingen en verenigingen

De nieuwe Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR) treedt op **1 juli 2021** in werking. Deze nieuwe wet (voor alle verenigingen en stichtingen) is ontwikkeld om bestuur en toezicht te verbeteren en te voorkomen dat de rechtspersoon wordt geschaad door wangedrag van bestuurders. Incidenten als wanbestuur, misbruik van machtsposities, of onverantwoordelijk financieel management worden door de WBTR aangepakt door een aantal nieuwe eisen te stellen aan het handelen van bestuurders en toezichthouders. Dit klinkt streng en onwettelijk maar duidelijkheid en terug kunnen vallen op regels kan fijn zijn in situaties in het grijze gebied.

Hieronder de belangrijkste wijzigingen die met name gericht zijn op wijziging van regels in statuten van een rechtspersoon:

1. Afwezigheid van een bestuurder

Wanneer een bestuurder afwezig is en om welke reden dan ook zijn of haar functie niet kan vervullen, kan deze niet zomaar 'afwezig' zijn. Bij de eerstvolgende statutenwijziging na 1 juli moet een regeling van belet en ontstentenis worden opgenomen. Deze regeling moet vaststellen wie in een dergelijk situatie de beslissingen mag nemen.

2. Belangenverstrengeling

Bestuurders en toezichthouders mogen per inwerkingtreding van de WBTR niet meer meestemmen over besluiten waarbij een persoonlijk belang is gemoeid. Dit geldt wanneer de belangen van de bestuurder niet in lijn zijn met de belangen van de vereniging of stichting. Statutair moet dit worden aangepast, mocht een andere regel op dit moment van toepassing is.

3. Stemrechtregeling

Ook de stemrechtregeling moet statutair worden aangepast. Deze aanpassing moet ervoor zorgen dat één bestuurder niet meer stemmen uit kan brengen dan de overige bestuurders samen.

Gevolgen voor de bestuurdersaansprakelijkheid

1. In de WBTR wordt een wettelijke verplichting opgelegd om een toezichthoudend orgaan in het leven te roepen. Het opzetten van een dergelijk orgaan was al wel mogelijk, maar was dus nog niet bij wet vastgelegd. De aanpassing in de wet dient als verduidelijking rond de opzet van besturen, en dient ervoor om het risico op discussies en bestuurdersfouten te minimaliseren.

Bij dit toezichthoudend orgaan, zoals een Raad van Commissarissen, is de interne aansprakelijkheid ook van toepassing op deze toezichthouders. Voordat de WBTR in werking treedt was dit ook al mogelijk, maar enkel op basis van onrechtmatige daad.

2. Een tweede gevolg op het gebied van aansprakelijkheid is dat bestuurders en toezichthouders persoonlijk aansprakelijk gesteld kunnen worden in het geval van een faillissement. Dit is mogelijk op basis van onbehoorlijk bestuur. Door deze verandering lopen bestuurders dus meer persoonlijk risico.

NB! Deze regeling geldt niet voor onbezoldigde bestuurders en toezichthouders van niet-commerciële verenigingen, stichtingen en informele verenigingen. Vrijwilligers kunnen dus niet persoonlijk aansprakelijk gesteld worden.

Van onbehoorlijk bestuur is sprake wanneer bijvoorbeeld een jaarrekening niet tijdig wordt opgemaakt, of als een deugdelijke administratie ontbreekt. Wanneer zaken in de jaarrekening misleidend worden voorgesteld, zijn bestuurders én toezichthouders zelfs **hoofdelijk aansprakelijk**.

3. Deze hoofdelijke aansprakelijkheid is een derde verandering op het gebied van aansprakelijkheid. Vanaf 1 juli 2021 kunnen bestuurders van een vereniging of stichting in alle sectoren hoofdelijk aansprakelijk worden gesteld. In bepaalde sectoren was dit al vastgelegd, maar de WBTR breidt dit uit naar alle sectoren.

Wat kunnen bestuurders doen?

1. Het belangrijkste dat bestuurders en toezichthouders van een vereniging of stichting kunnen doen, is het aanpassen van de statuten bij de eerstvolgende mogelijkheid. Op deze manier kunnen de eerdergenoemde punten geïmplementeerd worden, om daarmee te voldoen aan de WBTR.
2. Daarnaast is het belangrijk om de jaarrekening op te maken volgens de voorschriften, hierbij niet misleidend te handelen, en de jaarrekening vervolgens op tijd in te dienen. Ook is het van belang dat de administratie deugdelijk is, en dat notulen van vergaderingen zorgvuldig gedocumenteerd worden.

De verzekeringen van bestuurdersaansprakelijkheid wijzigen niet. Door de huidige ruime definities in de polisvoorwaarden sluiten de huidige verzekeringen aan op de nieuwe eisen in de WBTR.

Het acceptatieproces voor stichtingen en verenigingen blijft ook hetzelfde, maar statutair moeten er zaken worden aangepast.

Wij adviseren u vanzelfsprekend graag, indien u vragen heeft.

Heeft u voor uw stichting of verenigingen nog geen bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering helpen wij u met de best passende verzekering. Dit kan vaak op korte termijn gesloten worden.

Voor meer informatie: inge@zjht.nl